

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
128/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. november 30.

A főtanácsnok indítványa a C-426/16. sz. ügyben
Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen VZW
és társai kontra Vlaams Gewest

Wahl főtanácsnok szerint nem sérti a vallásszabadsághoz való jogot azon kötelezettség, hogy az állatok vallási célú, kábítás nélkül történő levágását engedélyezett vágóhidakon kell elvégezni

Az uniós szabályozás egyensúlyt teremt a vallásszabadsághoz való jog, valamint az emberi egészség védelme, az állatok jólléte és az élelmiszerbiztonság területén fennálló követelmények között

Az iszlám áldozati ünnepet minden évben három napon keresztül ünneplik. A hívő muszlimok vallási kötelezettségüknek tekintik, hogy az ünnep első napján levágjanak vagy levágassanak egy állatot, amelynek húsát ezután a család körében fogyasztják el, részben pedig a szegények, a szomszédok és a távolabbi családtagok között osztják szét. 1998 óta a belga szabályozás előírta, hogy a vallási szertartás által előírt vágásokra csak engedélyezett vagy ideiglenes vágóhidakon kerülhet sor. Az illetékes miniszter ezért minden évben ideiglenes vágólétesítményeket engedélyezett, amelyek az engedélyezett vágóhidakkal együtt biztosították az iszlám áldozati ünnepek alatt a vallási célú vágásokat, ezáltal enyhítették az említett vágóhidak kapacitásának az ezen időszakban megszorodott igények miatt kialakult hiányát.

2014-ben a flamand állatjólléti miniszter bejelentette, hogy nem ad ki ideiglenes vágólétesítményekre vonatkozó további engedélyeket, mert azok sértik az európai jogszabályokat, különösen az állatok leölésük során való védelméről szóló uniós rendelet¹ rendelkezéseit. 2015-től kábítás nélküli vágásra – az iszlám áldozati ünnep keretében is – már csak engedélyezett vágóhidakon kerülhet sor. E körülmények között indítottak keresetet 2016-ban a flamand régió ellen különböző muzulmán szervezetek és a flamand régió mecseteinek központi szervezete. Többek között a szóban forgó uniós rendelet bizonyos rendelkezéseinek² érvényességét vitatják, különösen a vallásszabadságra³ tekintettel.

Az ügyben eljáró Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (brüsszeli holland nyelvű elsőfokú bíróság, Belgium) úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatali kérdést terjeszt a Bíróság elé. E bíróság véleménye szerint az állatok vallási célból, kábítás nélkül történő levágásának kizárólag az engedélyezett vágóhidakon történő elvégzésére irányuló kötelezettség számos muzulmán hívőt meggátolhat abban, hogy eleget tegyen vallási kötelezettségének. Ez a vallásszabadságuk gyakorlásának nem igazolt korlátozásához vezethet. Azt a kérdést is felveti, hogy korlátozza-e a vallásszabadságot azon követelmény, hogy a vágást az uniós szabályozás⁴ értelmében vett vágóhídon kell elvégezni, amely egyébként az alkalmazott vágási módtól függetlenül alkalmazandó általános érvényű szabály.⁵

¹ Az állatok leölésük során való védelméről szóló, 2009. szeptember 24-i 1099/2009/EK tanácsi rendelet (HL 2009. L 303., 1. o.).

² Az 1099/2009 rendelet 2. cikkének k) pontjával összefüggésben értelmezett 4. cikkének (4) bekezdése.

³ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 10. cikke és az emberi jogok európai egyezményének 9. cikke.

⁴ Az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 139., 55. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 45. kötet, 14. o.).

⁵ A főtanácsnok kifejti, hogy a jelen ügyben egyáltalán nem az állatok kábítás nélküli levágásának számos tagállamban vitatott teljes tilalmáról van szó, hanem a vágások azon tárgyi feltételeiről és működési kötelezettségeiről, amelyeknek a vonatkozó európai uniós szabályozás értelmében eleget kell tenni. Ezzel összefüggésben a Dán Királyság, a Szlovén Köztársaság vagy a Svéd Királyság kizárólag az előzetes kábítás után elvégzett vágást engedélyezi. Belgiumban, a

A mai napon ismertetett indítványában **Nils Wahl főtanácsnok megítélése szerint a jelen ügyben nem merült fel egyetlen olyan tény sem, amely befolyásolná az állatok védelméről szóló uniós rendelet érvényességét.** Úgy ítéli meg, hogy az a szabály, mely szerint a vágásokat főszabály szerint csak engedélyezett vágóhidakon lehet elvégezni, a választott vágási körülményektől és módtól függetlenül alkalmazandó, teljes mértékben semleges szabály. Véleménye szerint a Bíróság elé terjesztett probléma inkább a vágóhidak kapacitásának az áldozati ünnepek idején egyes földrajzi régiókban megjelenő konjunkturális nehézségeivel és végső soron a vallási előírások teljesítésének költségeivel függ össze, nem pedig az uniós szabályozásból következő követelményekkel. Ez utóbbi ugyanis csak egyfelől a vallásszabadsághoz való jog, másfelől pedig többek között az emberi egészség védelme, az állatok jólléte és az élelmiszerbiztonság közötti egyensúly megteremtésére irányul.

A főtanácsnok azt is kiemeli, hogy nem a Bíróságnak kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy az iszlám vallás ténylegesen tiltja-e az állatok elkábítását. A Bíróságnak abban a kérdésben sem feladata állást foglalni, hogy egyes vallási tételek vagy előírások követik-e a dogmákat, vagy eltérnek azoktól. Ennek következtében az iszlám áldozati ünnep alkalmával történő kábítás nélküli vágás valóban olyan vallási előírás, amelyet megillet a vallásszabadság védelme, függetlenül attól, hogy vannak-e olyan iszlámon belüli irányzatok vagy alternatív megoldások, amelyek e kötelezettség teljesítésének lehetetlensége esetére szólnak.

A főtanácsnok megjegyzi továbbá, hogy a muzulmán szervezetek és a mecsetek központi szervezete nem azt állítja, hogy a vallási célú vágások vágóhídon történő elvégzésének kötelezettsége önmagában összeegyeztethetetlen a vallásos meggyőződésükkel. E szervezetek továbbá nem fejtik ki, hogy az a feltétel, mely szerint az állatok levágását engedélyezett vágóhidakon kell elvégezni, milyen elvi okokból – vagyis a vágóhidak jelenleg fennálló feltételezett kapacitáshiányától, és különösen az új létesítmények létrehozásával vagy a meglévő létesítményeknek a rendeleti szabályozásnak megfelelő átalakításával kapcsolatos költségektől függetlenül – tekinthető a vallásszabadság tiszteletben tartása szempontjából problematikusnak. Így teljes mértékben semleges és a vágások valamennyi szervezőjére vonatkozik az a követelmény, amely szerint biztosítani kell, hogy minden vágólétesítmény engedéllyel rendelkezzen, és így megfeleljen az európai jogszabályokban⁶ előírt feltételeknek. Márpedig az olyan jogszabály, amelyet semleges módon, a vallásos meggyőződésektől teljes mértékben függetlenül kell alkalmazni, főszabály szerint nem tekinthető a vallásszabadság gyakorlása korlátozásának.

A főtanácsnok szerint a kapacitáshiány és az új engedélyezett létesítmények kialakítása következtében esetlegesen felmerülő költségek nem állnak semmiféle kapcsolatban az állatok védelméről szóló rendelet rendelkezéseinek alkalmazásával. Véleménye szerint a vágási kapacitáshiány esetleges konjunkturális problémái sincsenek közvetlen vagy közvetett kapcsolatban az engedélyezett vágóhidak igénybevételére irányuló kötelezettséggel. E nehézségek inkább csak azt a kérdést hozzák felszínre, hogy kinek kell viselnie azokat a költségeket, amelyek az ilyen létesítményeknek a vallási célú vágások iránt az iszlám áldozati ünnepen megemelkedett kereslet teljesítése érdekében történő létrehozásával járnak. A főtanácsnok ezért úgy véli, hogy nincs olyan meggyőző érv, amely alapján megállapítható lenne, hogy a vitatott uniós szabályozás, amely teljes mértékben semleges és általános érvényű, korlátozza a vallásszabadságot.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus

flamand és a vallon régióban megállapodás jött létre az állatok kábítás nélküli vágásának 2019-től kezdődő tilalma tárgyában.

⁶ A 853/2004 rendelet.

érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106